

BORDERLINE PRODUCTEN

Interpretatie van de wetgeving en concrete voorbeelden van vermeldingen die in rekening worden gebracht om het type product te bepalen

CONTACT

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
Dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen
Eurostation II, Victor Hortaplein 40/10
1060 Brussel
BELGIE

Website: <http://fytoweb.be/nl>
E-mail: fytoweb@gezondheid.belgie.be
Tel.: +32 (0)2 524 79 79 (callcenter FOD)

DOCUMENTINFORMATIE

Versie 1.0

10/07/2017

<http://fytoweb.be/nl/handleiding/gewasbescherming/gids-voor-borderline-producten>

De dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen wordt geconfronteerd met borderline producten: producten die op de grens liggen tussen meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. De vermeldingen die op het etiket van het product of in publicaties (op papier, op internet, of andere) worden vermeld, kunnen soms tot verwarring leiden over het gebruik van het product, en dus over de wetgeving die erop van toepassing is.

Dit document beschrijft hoe de definitie van beide types producten wordt geïnterpreteerd. Het algemene principe wordt toegelicht aan de hand van concrete voorbeelden die teruggevonden werden op etiketten of op voorstellen voor etiketten.

Algemeen principe

In het algemeen worden gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen als volgt onderscheiden:

- **Gewasbeschermingsmiddel:** elk product waaraan een *werking tegen* een ziekte, ongedierte, onkruid of een niet-nutritieve werking die de levensprocessen van planten beïnvloedt, wordt toegeschreven.
- **Meststof:** elk product waaraan een nutritieve werking, een werking ter *verbetering van de bodem*, een werking *als bodem* of een specifieke werking *ter verbetering van de plantaardige productie* (zonder dat het een gewasbeschermingsmiddel is) wordt toegeschreven.

Hieronder worden de wettelijke basis en de interpretatie ervan aangehaald naast voorbeelden van vermeldingen die voorkomen op het etiket(ontwerp) of op eender welke andere publicatie afkomstig van het bedrijf dat verantwoordelijk is voor de verhandeling van het betrokken product, met inbegrip van tekeningen, schema's, beelden,... die bovenvermelde werking kunnen suggereren. In geval van twijfel zal eveneens de samenstelling van het product een rol spelen, namelijk als het stoffen bevat die gekend, of zelfs toegelaten zijn om een bepaalde werking uit te oefenen. Aangezien de uitgeoefende werking kan afhangen van de dosis of de toepassingswijze zullen ook deze in rekening worden gebracht.

Wettelijke basis

Hieronder worden de bepalingen uit de wetgeving betreffende de verkoop van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen weergegeven:

Koninklijk besluit van 28 januari 2013 betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten:

Artikel 2. Dit besluit is van toepassing op het verhandelen en het gebruik van meststoffen, bodemverbeterende middelen, teeltsubstraten, zuiveringszand, *alsmede op elk product waaraan een specifieke werking ter bevordering van de plantaardige productie wordt toegeschreven [...]."*

Verordening (EG) Nr. 1107/2009 van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen

Artikel 2

1. Deze verordening is van toepassing op middelen, in de vorm waarin zij aan de gebruiker worden geleverd, die geheel of gedeeltelijk bestaan uit werkzame stoffen, beschermstoffen of synergisten, en die bestemd zijn voor een van de volgende toepassingen:

a) de bescherming van planten of plantaardige producten tegen alle schadelijke organismen of het verhinderen van de werking van dergelijke organismen, tenzij deze middelen worden beschouwd als middelen die vooral om hygiënische redenen worden gebruikt veeleer dan ter bescherming van planten of plantaardige producten;

b) *het beïnvloeden van de levensprocessen van planten, zoals het beïnvloeden van hun groei, voor zover het niet gaat om nutriënten;*

c) de bewaring van plantaardige producten, voor zover die stoffen of middelen niet onder bijzondere communautaire bepalingen inzake bewaarmiddelen vallen;

d) de vernietiging van ongewenste planten of delen van planten, met uitzondering van algen tenzij de producten op de bodem of in water worden gebruikt ter bescherming van planten;

e) de beperking of voorkoming van de ongewenste groei van planten, met uitzondering van algen tenzij de producten op de bodem of in water worden gebruikt ter bescherming van planten.

Wettelijk verloop

Producten die vallen onder de categorie 'meststoffen' moeten ofwel opgenomen zijn in de positieve lijst van bijlage 1 van het koninklijk besluit van 28 januari 2013 ofwel in de positieve lijst van bijlage 1 van Verordening 2003/2003. Indien dit niet het geval is, moet een aanvraag tot ontheffing ingediend worden bij de dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen bescherming. [Meer informatie vindt u hier.](#)

Producten die vallen onder de categorie 'gewasbeschermingsmiddelen' moeten worden toegelaten door de Dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen. [Meer informatie vindt u hier.](#)

Inwerkingtreding

De bedrijven moeten al hun etiketten aanpassen vóór 01/01/2018. Het FAVV zal zich op dit document baseren bij hun controles en bijgevolg ook actie ondernemen op basis hiervan.

Voorbeelden van vermeldingen

Opmerking: *de weergegeven landbouwkundige gegevens komen van (voorstellen van) etiketten van producten die op de markt zijn. Deze gegevens zijn niet onderworpen geweest aan wetenschappelijk bewijs. Deze gegevens zijn niet wetenschappelijk gevalideerd door de Dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen.*

Vermeldingen van het type 'gewasbeschermingsmiddel'

- 1) **anti-mos, anti-insecten, anti-ziektes,**...
- 2) **tegen** insecten, ziektes, onkruid, mos, ... (vernietigd, afwerend)
- 3) **vernietigen, reduceren, verminderen, afweren.** Bijvoorbeeld:
 - reduceert ziektes
 - vermindert het risico op ziektes
 - vermindert het risico op aanvallen door insecten , ...
- 4) **versterkt/stimuleert** de afweer, de immuunrespons van de plant (fysiostimulans, plantversterkende werking, plantenversterkingsmiddel, ...)
- 5) **Hormonale werking op de levensprocessen zonder dat er verband is met een of meerdere voedingselementen:** groei van planten/bladeren/bloemen, wortelgroei, groeistimulator, bevordering van de ontwikkeling,...
- 6) **Sterke/directe/indirecte werking tegen ...**
 - sterke werking tegen X¹
 - directe werking tegen X¹
 - indirecte werking tegen X¹

¹ X = de naam van een ziekte, een plaag, een onkruid of een biotische stressfactor

- 7) **sterke/directe/snelle/onmiddellijke** werking tegen X¹ **dankzij** de toevoer van voedingselementen
- 8) zorgt voor **een aanpassing van de bodemflora** (met als doel competitie of strijd tussen micro-organismen)
- 9) **Draagt bij aan** een optimale gezondheid en een betere weerstand '**tegen/voor**'.
Bijvoorbeeld:
 - verhoogt de weerstand tegen X¹
 - zorgt voor een optimale gezondheid en weerstand tegen X¹
 - zorgt voor een optimale gezondheid en weerstand tegen X¹ dankzij de toevoer van voedingselementen
 - verhoogt de weerstand tegen X¹ dankzij de toevoer van voedingselementen
- 10) **Draagt bij aan een optimale gezondheid en een betere weerstand.** Bijvoorbeeld:
 - Voor een sterke en gezonde plant
 - Minder gevoelig voor de aanvallen van parasieten
 - Helpt de boer gebruik te maken van minder gewasbeschermingsmiddelen
- 11) **Biotische stress**
 - versterkt de plant tegen biotische stress
- 12) **Abiotische stress:** voor zover niet gerelateerd aan een nutritieve werking
- 13) **herstellen/verzorgen/genezen van schade door** insecten/plagen
 - verzorgingsmiddel (voor de plant)
- 14) Handelsbenaming of productomschrijving die laat verstaan dat het product een gewasbeschermingsmiddel is, terwijl de samenstelling overeenkomt met een meststof
 - Croc-mousse
 - Anti-larve
- 15) **Elk product met het label 'biostimulant'**, tijdelijk, bij gebrek aan voldoende informatie

Vermeldingen van het type 'meststof'²

- 1) **Bevordert de opname** van voedingselementen (humuszuren, mycorrhizae, ...)
- 2) **Verbetert de fixatie van stikstof** (azotobacter)
- 3) **Verbetert** de fysische, chemische en biologische eigenschappen van **de bodem**.
Biologische werking: via een fysisch-chemische werking (kalk/pH) of stimulatie van het bodemleven (organisch materiaal).
- 4) **Bevordert de afbraak** van organisch materiaal (stikstof, micro-organismen,...)
- 5) **Bevordert de vorming van mycorrhizae** (formonometine)

² Meststof = product dat valt onder het Koninklijk besluit van 28 januari 2013 betreffende meststoffen, bodemverbeterende middelen, teeltsubstraten en aanverwante producten.

-
- 6) Zinnen die wijzen op een **verband tussen 'voedingselementen' en 'gezondheid en weerstand van planten'** : in de zin dat een goed gevoede plant in betere gezondheid verkeert (zonder vermelding van ziektes, schadelijke organismen,...)
- Het aanbrengen van voedingselementen leidt tot een optimale gezondheid en weerstand van de plant
 - Het aanbrengen van bodemverbeterende middelen leidt tot een evenwichtige bodem en een optimale gezondheid en weerstand van de plant
 - Met voedingselementen voor sterke en gezonde planten
- 7) Zinnen die wijzen op een **verband tussen 'weerstand tegen abiotische stress' en 'voedingselementen' of die de 'plantenvoedingsproces stimuleert'**
- Rijk aan kalium om het gras meer bestand te maken tegen droogte, vrieskou en vertrapping
- 8) Andere **werking op de plant gerelateerd aan voeding**:
- Stikstof bevordert de groei
 - Fosfor bevordert de beworteling
 - Rijk aan magnesium voor een donkergroen gazon
- 9) **Uitzondering 'indirecte werking tegen mos'**
- (Verticuteren overbodig, vermijdt verticutering, vermindert het vilt, vermindert het verschijnen van mos)
 - Nota: Afbeeldingen die verwijzen naar een werking tegen mos zijn verboden. Bv: afbeelding van doorgekruist mos; 2 foto's: 1 foto met mos de andere foto zonder mos.

Buiten de scope van dit document: producten die als '*fysische barrière*' werken kunnen niet onder de verordening (EG) 1107/2009 van 21 oktober 2009 betreffende gewasbeschermingsmiddelen vallen. Niettemin moet hierover bevestiging gevraagd worden aan de Dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen.